

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-287-9-134>

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ООН ЯК ІНСТИТУЦІЇ З ПІДТРИМАННЯ МИРУ ТА БЕЗПЕКИ У СВІТІ

Шкарнега Олена Святославівна

кандидатка юридичних наук,

доцентка кафедри морського та господарського права

*Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна*

Приблизно 80 років тому усі народи планети Земля, домовились, задекларували, проголосили (обирайте свою інтонацію), що – сповнені рішучості позбавити прийдешні покоління нещастя війни [1]. Утвердження прав, свобод, гідності та цінності людської особистості, в незалежності від будь-яких відмінностей, які апіорі, існують у нашому Світі особистостей.

Якими були тодішні жінки та чоловіки, які так утопічно декларували названі положення? Мабуть це були люди – травмовані війною. І зараз ми українці знаємо, що свою мітку війна ставить на усіх, на тих, хто на фронті та на тих хто у тилу. Ми також станемо таким поколінням, яке травмоване війною.

Ця стаття направлена на майбутнє. Бо війни закінчуються, а жити у новому післявоєнному світі якось потрібно. Чи будемо ми оновлювати, замазувати тріщини, робити косметичний ремонт того, що є? Чи розвалимо все і створимо, щось нове? Бо зрештою ООН також було створено на руїнах Ліги Націй.

Звісно, ми можемо розмірковувати лише черпаючи інформацію від так званих посередників, спостерігаючи з-за барикад Української оборони, бо реальна картина відома не усім. Але внутрішнє передчуття, інтуїція кажуть своє.

Стаття 6 Статут ООН говорить про те, що : «Член Організації, що систематично порушує принципи, встановлені в цьому Статуті, може бути виключений з Організації Генеральною Асамблеєю за рекомендацією Ради Безпеки» [1]. Де ж таке виключення розпочато відносно Російської Федерації, яка є первісним членом ООН, як правонаступниці СРСР?

Закордоном України у людей інше життя, не спотворене подіями війни. І чим далі від епіцентру воєнних ігор, тим далі уся проблематика не є важливою для людини. Можливо й тому, ті бюрократи, політики, які

працюють в ООН не відчувають так гостро, біль інших країн. І мова тут не тільки про Україну. Є багато прикладів інших конфліктів по всій Планеті. Можливо нам потрібно щось у цьому змінювати, покращувати? Чи ми так все і залишимо і «спишемо» на природні, еволюційні процеси?

Стаття 4 Статуту ООН декларує положення щодо вступу майбутніх членів цієї організації. Така держава має бути миролюбною і ця вимога стоїть на першому місці. Подібне формулювання/інтонація присутня у всіх інших положеннях Статуту. Чому тоді така «трьохсот-денна миролюбність» Росії остається не поміченою та не прийнятою за важливу із подальшими рішучими кроками, які передбачені у Статуті?

Питань багато, і в сьогоdnішніх реаліях писати статтю оминаючи проблему війни, яку ми маємо на своїй території – вбачаю не можливим. Наразі, діяльність ООН як єдиної всесвітньої організації, ставиться під сумнів. І після закінчення війни, будуть відбуватись зміни у світовому миропорядку, і то є неминучим.

Ми – юристи, віддавна були творцями законів, систем правил та поведінки. Тому доля, покликання, кожного професіонала посприяти у цьому процесі. Але мені вбачається, що наявність політичної інституції не є ефективною. Для спогляданням за діяльністю держави потрібен етичний контроль. Бо те об'єднання країн, травмованих подіями світових війн, свого часу і створили ООН, задля миру та безпеки. Але, загроза війн не була усунута, вона лише була «приспана» на деякий час. Маю на увазі, що має бути створена непідкупна, високоавторитетна, етична, наддержавна інстанція, яка зможе бути превентивним механізмом задля реального відвернення конфліктів, війн та інших людських пороків. Така інстанція має бути провідником, для усіх суспільств, бути так би мовити, лікарем для усіх існуючих держав. Бо як свого часу сказав Нельсон Мандела «Людина не народжується з ненавистю до інших людей, ненавидіти її навчає суспільство» [2, с. 561]. І то, є коренем, основою для усіх реформаторських рішень.

Література:

1. Статут ООН прийняти 26 червня 1945 року // Департамент громадської інформації ООН URL: <https://unic.un.org> (дата звернення: 21.12.2022)
2. Мандела Нельсон Довгий шлях до свободи / Нельсон Мандела. Автобіографія. К.: Наш Формат, 2015. 568 с.